

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/24/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7713218925
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7713218925.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého T. D. nar. X.X.XXXX bývajúceho u otca zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce dieťaťa rodičov: T. D. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v D. P. S.. L. Č.. XX zastúpenej JUDr. Ivetou Kohanovou advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach na ul. Garbiarskej č. 16 a Ing. T. D. nar. XX.X.XXXX bývajúceho P. O. Č.. X D. zastúpeného JUDr. Radoslavom Sotákom advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v Michalovciach na Námestí slobody č. 3 v konaní o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k mal. T. na čas po rozvode, o nariadenie predbežného opatrenia na návrh matky, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce zo dňa 23.12.2015 č.k. 2P 305/2013-348 takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením nariadil otcovi aby odovzdal mal. T. do starostlivosti matky do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Michalovce pod sp.zn. 2P 305/2013.

Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie v zmysle § 205 ods. 2 písm.a/, c/, d/, e/, f/ z dôvodov uvedených v ust. § 221 ods. 1 f/ O.s.p.. Poukázal na to, že podľa ustálenej súdnej praxe pred nariadením predbežného opatrenia súd vychádza z jeho vymedzenia uvedeného v návrhu a skúma, či je dostatočne dôvodný ako aj skutkové okolnosti vzťahujúce sa na rozsah navrhovaného predbežného opatrenia, čím sa súd prvého stupňa neriadil. Vytkol konajúcemu súdu, že vyznačil vykonateľnosť v uznesení v deň jeho vydania, teda ako keby ho vydal podľa § 75a O.s.p., avšak z jeho odôvodnenia táto skutočnosť nevyplýva, čím porušil procesné ustanovenia. Poukázal na to, že dané konanie je vzhľadom na ust. § 113 O.s.p. spojené s konaním o úprave pomerov manželov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode a teda nie je možné nesúhlas s výkonom rodičovských práv a povinností k maloletému riešiť formou predbežného opatrenia ako otázku dočasnú v konaní o rozvod, nakoľko v rozvodovom konaní súd upravuje práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, preto mal súd návrh zamietnuť. Poukázal na to, že nariadenie predbežného opatrenia musí bezprostredne súvisieť s predmetom konania. Samotná úprava výkonu rodičovských práv a povinností, pokiaľ rodičia spolu nežijú a deti nevychováajú je možná podľa § 36 Zákona o rodine, či už na základe podaného návrhu alebo bez návrhu, preto nie je daný právny podklad pre to aby súd v konaní o rozvod manželstva urobil také opatrenie strán, teda vydal predbežné opatrenie ktorým by upravil práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom na čas pred rozvodom manželstva. Navyiac sama odporkyňa v návrhu uviedla, že styk s maloletým na čas do rozvodu bol upravený rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp.zn. 17P 290/2013 právoplatným 21.4.2014 a preto odporkyňa mala podať nový návrh na zmenu predmetného rozhodnutia. Poukázal na to, že súd predbežným opatrením vlastne zmenil právoplatné rozhodnutie. Odporkyňa poukázala na to, že podala návrh na výkon rozhodnutia sp.zn. 17P 290/2013, ktorý sa vedie pod sp.zn. 15Em 8/2014 a neuviedla podstatnú vec, že Krajský súd v Košiciach pod sp.zn. 8CoP 153/2015 zrušil uznesenie, ktorým mu bola uložená pokuta 200 €, čím vyhovel jeho odvolaniu a

napísal, že okresný súd má skúmať a konkretizovať na základe akých dôvodov, v ktorých konkrétnych dátumoch mal zmariť výkon styku podľa návrhu maty, pričom poukázal na to, že ani sama oprávnená neuviedla, kedy konkrétne k styku nedošlo. Vyslovil názor, že pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia bol súd povinný prihliadnúť na toto uznesenie Krajského súdu v Košiciach, mal sa s ním ex offo oboznámiť, pretože z neho je zrejmé, že odporkyňa zámerne opakovane uvádza klamlivé skutočnosti, pretože v odvolaní uviedla, že maloletý bol u nej dva týždne v júli a dva týždne v auguste, čo je spolu 28 dní a pri výsluchu u znalca uviedla, že maloletý bol s ňou počas letných prázdnin len tri dni, čo je rozdiel oproti 28 dňom. Z uvedeného je zrejmé, že aj u znalca vyvolala dojem, že je poškodenou ona. Vytkol kolíznemu opatrovníkovi ako aj súdu, že jej jednotlivé výpovede nepreveroval, iba spísal ňou tvrdené skutočnosti a uviedol, že ani jeden z týchto dôkazov, na ktorý okresný súd v uznesení o nariadení predbežného opatrenia poukazoval objektívne nedokazuje, že by bránil maloletému v styku s matkou, pričom len zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Košiciach svedčí v jeho prospech. Uviedol, že prvé dva júlové týždne matka po maloletého bezdôvodne neprišla a umožnila jej aby zobrala maloletého na dovolenku do Bulharska nad rámec upraveného styku. Podobné gesto očakával, že urobí aj matka aj voči nemu koncom augusta, keď ho mala ona, chcel ísť s maloletým na dovolenku, čo matka odmietla a zavolała na neho políciu. Maloletý toto správanie matky ťažko niesol, lebo na dovolenku sa tešil. Vytkol konajúcemu súdu, že nie je zrejmé, prečo na tieto závažné skutočnosti neprihliadol. Uviedol, že zo spisu je zrejmé, že matka podala sťažnosť na zákonného sudcu, na kolízneho opatrovníka a na predchádzajúcich právnych zástupcov, pričom komora SAK sťažnosti na právnych zástupcov odmietla ako neopodstatnené. Z uvedeného je zrejmé, že matka chce takýmito sťažnosťami vyvinúť tlak na súd, aby rozhodol v jej záujme, čo je neprípustné, pretože takýto výkon práva z jej strany ešte požíva právnu ochranu a navyše matka uviedla, že exekúcia voči nej na zaplatenie výživného je neprípustná a bude zastavená, pričom opak je pravdou, lebo exekučné konanie na bežné výživné beží ďalej. Uviedol, že matka rok neplatila riadne výživné na maloletého napriek tomu, že v predchádzajúcom konaní sa bola ochotná dohodnúť iba na výživnom, preto bol nútený podať návrh na výkon exekúcie, pretože doba jedného roka bola dostatočná na to, aby matka si vyrovnala záväzky voči maloletému a okrem nízkeho výživného v sume 30 € ničím na výživu maloletého neprispieva, čo jednoznačne preukazuje jej vzťah k maloletému. Vytkol konajúcemu súdu, že predbežným opatrením neupravil styk maloletého s otcom, čo nie je v záujme maloletého dieťaťa. Poukázal na to, že o maloletého sa riadne stará, venuje mu všetok svoj čas a majú spolu veľmi dobrý vzťah. Maloletý je na neho citovo naviazaný, čo vyplýva aj z písomných vyjadrení dvoch učiteliek zo základnej školy, ktoré sa pozitívne vyjadrili aj k jeho starostlivosti a to isté vyplýva aj zo správy psychologičky Mgr. U., ktorá objektívne zdokumentovala psychický stav maloletého a vyvrátila tvrdenie znalca Dr. Y., že maloletý je silne emočne spätý s matkou. Vykonala viacero testov a v posudku uviedla, že city má maloletý smerom k rodičom v rovnakej miere, avšak jeho city k nemu sú oveľa vyššie ako city matky, čo je v súlade so správami dvoch učiteliek, ako aj svedkyne E.. Poukázal na mimoriadnu skutočnosť, že vplyvom predbežného opatrenia sa maloletý psychicky zrútil z obavy, že musí ísť k matke a na základe toho je hospitalizovaný v nemocnici na dva týždne, počas ktorých ho nemôže ani navštíviť. Maloletý plakal, odkedy sa ráno zobudil, lebo sa bál, že po neho príde matka, a preto on ho ráno odprevadil až po triedu a už pri vyzliekaní maloletý nariekal tak silno, až sa triasol, preto privolał aj triednu učiteľku, aby to videla a vysvetlil jej celú situáciu. Ona však skonštatovala, že chlapec je vo veľmi zlom psychickom stave, preto ho zobral rovno do psychiatrickej nemocnice na vyšetrenie k Mgr. T. U.. Uviedol, že v konaní navrhol vypočuť maloletého, ktorý sa trikrát zúčastnil pojednávania, súd ho však nevypočuł, pričom maloletý je vo veku, kedy je schopný vyhodnotiť pozitíva a negatíva výchovy otca a matky a mohol tento čas úpravy rodičovských práv a povinností na základe rozhodnutia sp.zn. 17P reálne vyhodnotiť a na jeho výpoveď mohol prihliadnúť, súd však to neurobil. V dôsledku nariadeného predbežného opatrenia bola nevyhnutná akútna hospitalizácia maloletého dňa 13.1.2016 z dôvodu suicidálnych úvah maloletého, ako sa píše v prijímacej správe z psychiatrickej nemocnice z obavy pred matkou. Až pri jeho hospitalizácii sa dozvedel, že maloletého počas jeho pobytu u matky ho matka s dcérou zamkla do izby a tri hodiny ho nepustili, pričom nemohol ísť ani na záchod. Konštatoval, že matke nebráni v styku s maloletým, maloletého na styk riadne pripraví, ale maloletý už bude mať 12 rokov a poukázal na nález Ústavného súdu ÚS Českej republiky z 13.10.2015, kde sa uvádza, že výchovné pôsobenie rodiča na dieťa, a to i v zmysle rozhodnutia súdu o výchove nikdy nesmie prekročiť racionálnu medzu a malo by rešpektovať rozhodnutie dieťaťa tak, aby boli naplnené požiadavky stanovené v čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa. Preto je nevyhnutné, aby súdy reflektovali názory dieťaťa. Konštatoval, že nariadenie predbežného opatrenia je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené len vtedy, ak je táto dočasná úprava potrebná naliehavo. Predbežné opatrenie má svojimi účinkami chrániť pred konaním, ktoré hrozí alebo trvá. Zhodnotením uvedených skutočností súd nemôže mať preukázané, že by maloletému hrozila ujma z

dôvodu, že by nebola zabezpečená riadna a vhodná starostlivosť o maloletého, že by bolo ohrozené zdravie maloletého dieťaťa. Matka vo svojom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v zmysle § 76 ods. 1 písm.b/ O.s.p. nepreukázala žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by osvedčovali naliehavosť odovzdania dieťaťa do jej starostlivosti. Konštatoval, že zo spisu vyplýva, že vzťah matky s maloletým je aktuálne narušený, a preto vyňatie dieťaťa z jeho domáceho prostredia bude a už teraz má na dieťa nežiaduce následky, a to aj s prihliadnutím na zlý vzťah maloletého syna s matkou, preto navrhol napadnuté uznesenie zmeniť tak, že návrh matky zamietne.

Zo správy z poradensko-psychologického procesu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Michalovciach zo dňa 18.1.2016 vyplýva, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Michalovciach na dožiadanie Okresného súdu Michalovce začal spoluprácu s rodičmi maloletého so zameraním na zlepšenie vzájomných vzťahov a komunikačných problémov medzi rodičmi a problémov s realizáciou styku matky s maloletým. Rodičov pozvali na spoločnú konzultáciu s cieľom vytvoriť kontrakt na základe požiadavky súdu a potrieb klientov. U oboch rodičov zachytili mnoho nevyriešených a nespracovaných emocionálnych konfliktov a krívd. Rovnako sú medzi nimi neukončené súdne konania, ktoré sú neustálym zdrojom konfliktov a negatívnych pocitov. Keďže obaja rodičia neprejavili záujem v danej veci o poskytnutie pomoci a podpory z ich strany, spoluprácu ukončili.

Matka ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadrili.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. prejednal vec podľa § 212 ods. 2 písm.a/ O.s.p. a zistil, že súd prvého stupňa rozhodol nezákonne.

Predmetom konania je návrh matky predbežným opatrením upraviť rodičovské práva a povinnosti k mal. T.. Tento návrh podala v začatom, ale doposiaľ neskončenom konaní o rozvod manželstva evidovanom na konajúcom súde pod sp.zn. 2P 305/2013.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 113 ods. 1 O.s.p. s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine príslušnému súdu podľa § 88 ods. 1 písm.c/ O.s.p. súdu starostlivosti o maloleté deti vyplýva zo zákona povinnosť upraviť práva a povinnosti rodičov voči maloletým deťom kedykoľvek po zistení, že ich rodičia spolu nežijú. Napriek tomu rozvodový súd, ktorý nemusí byť totožný so súdom starostlivosti o maloleté deti, môže upravovať práva a povinnosti manželov iba na čas po rozvode, t.j. po rozhodnutí o rozvode manželstva rodičov maloletých detí. Rozvodový súd napriek tomu, že s konaním o rozvod manželstva je zo zákona podľa § 113 ods. 1 O.s.p. spojené aj konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, môže podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine upraviť práva a povinnosti manželov k maloletým deťom iba po rozvode, a preto pred rozvodom manželstva rodičov nemôže ani predbežne upravovať ich práva a povinnosti k maloletým deťom. Ak vznikne potreba predbežnej úpravy v konaní o rozvod manželstva, nie je možné čakať na dobu po rozvode manželstva, preto je rozvodový súd povinný dať príslušnému súdu podľa § 88 ods. 1 písm.c/ O.s.p. podnet, aby predbežné opatrenie nariadil. Pre úplnosť je potrebné dodať, že ak výrok rozsudku o rozvode manželstva nadobudne právoplatnosť a rozvodový súd pokračuje v konaní o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, je už oprávnený predbežné opatrenie nariadiť. Keďže za danej zákonnej úpravy nie je podklad pre to, aby rozvodový súd nariadil predbežné opatrenie ktorým by upravil práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu do rozvodu, preto rozvodový súd prvého stupňa na základe vyššie uvedených dôvodov pochybil, ak nariadil predbežné opatrenie

v nesprávnom konaní o rozvod manželstva rodičov mal. T.. Pretože o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia rozhodol nezákonný sudca a konanie trpí vadami spôsobujúcimi zmätočnosť, odvolací súd nepreskúmať vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, ale musel uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm.g/ O.s.p. zrušiť, pretože takéto rozhodnutie nemá oporu v zákone, keďže súd prvého stupňa predmetnú vec nesprávne právne posúdil. Bude povinnosťou súdu prvého stupňa po vrátení veci odvolacím súdom bez zbytočných prieťahov návrh na nariadenie predbežného opatrenia postúpiť poručenému súdu na ďalší procesný postup.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.